

## Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

### I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć:  
**D54 Oddział chirurgii – praktyka  
śródroczna**

Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023/2024  
**2023/2024**

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:  
**Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny**

Język wykładowy: **polski**

Rodzaj zajęć: **praktyki zawodowe**

Rok studiów: **II**

Semestr: **3**

Liczba punktów ECTS przypisana  
zajęciom:  
**2**

Koordinator zajęć  
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:  
**Adam Nowakowski, magister pielęgniarstwa,  
adam.nowakowski@pansjar.edu.pl**

Jednostka organizacyjna: **Wydział Ochrony Zdrowia**

### FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	<b>60</b>	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	<b>60</b>	<b>RAZEM:</b>	

### II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

#### Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika w procesie diagnozowania, leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratowniczych i zabiegów medycznych.
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b>		
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz opieki w wybranych schorzeniach pediatrycznych.</li> <li>2. Przygotowanie studenta do samodzielnego przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka, interpretacji badań dodatkowych oraz postawienia wstępnego rozpoznania.</li> <li>3. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej i lekarskiej noworodkowi, niemowlęciu i dziecku starszemu.</li> <li>4. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki ratowniczej.</li> </ol>		
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
<b>UWAGA:</b>		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów	K_U04
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U31.	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu	K_U01
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U02
C.U54.	stosować skale ciężkości obrażeń	K_U02

C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06		
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>				
K02.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K03.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K05.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K06.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
K.07.RM	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń i potrzeby zwrócenia się o pomoc do innych ekspertów	K_K05		
K.13.RM	niewykraczania poza swoje uprawnienia i kompetencje	K_K03		
<b>UWAGA!</b> Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
<b>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</b>				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
<b>Praktyki zawodowe</b>				
TP-01	Oddział chirurgii – organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarnoepidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta

TP-02	Wywiad i badanie fizykalne w chirurgii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-03	Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych u pacjentów chirurgicznych.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-04	Leki stosowane u pacjentów chirurgicznych - przede wszystkim w stanach zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta

TP-05	Podstawy klinicznej symptomatologii chirurgicznej.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-06	Rany - rodzaje, sposoby zaopatrzenia chirurgicznego, aseptyka i antyseptyka.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-07	Postępowanie chirurgiczne w przypadku obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta

TP-08	Chirurgia układu pokarmowego: ostry brzuch, niedrożność przewodu pokarmowego, krwawienia do przewodu pokarmowego, zapalenia otrzewnej.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-09	Wybrane chirurgiczne choroby przewlekłe (zakrzepica żył głębokich, nowotwory, przewlekła choroba nerek, choroby zapalne jelit).	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
TP-10	Transplantologia. Wskazania, przeciwwskazania, powikłania transplantacji narządów. Czynności przygotowawcze do transplantacji narządów.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna, studium przypadku	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, obserwacja studenta
<p><b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b></p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
<b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>				

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Bączyk G., Kapała W. (red.): Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przedpooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2018.
2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
3. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.
2. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008.
3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2014
4. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2016.

### III. INFORMACJE DODATKOWE

#### BILANS PUNKTÓW ECTS

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	10
<b>SUMA GODZIN:</b>	70

#### OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:	1,7
	Praca własna studenta		0,3

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.

#### Praca własna studenta

Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1.	Przygotowanie do zajęć	C.U1., C.U4., C.U7., C.U9., C.U10., C.U18., C.U24., C.U30., C.U31., C.U37, C.U44., C.U51., C.U53., C.U54., C.U60., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych

2.	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U4., C.U7., C.U9., C.U10., C.U18., C.U24., C.U30., C.U31., C.U37, C.U44., C.U51., C.U53., C.U54., C.U60., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
<b>KRYTERIA OCENIANIA</b>			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p><u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną</p> <p>1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”</p>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p><u>praktyki zawodowe</u> - średnia ocen z zaliczeń częściowych</p> <p>Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,</li> <li>2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;</li> <li>3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;</li> <li>4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</li> <li>5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.</li> </ol> <p>Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:</p> <p>5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)</p> <p>4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)</p> <p>4,0 – dobry (11 pkt.)</p> <p>3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)</p> <p>3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)</p> <p>2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).</p>			
<b>INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ</b>			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....  
(data, podpis Koordynatora  
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....  
(data, podpis Kierownika Zakładu/  
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

*Uwaga:*  
*Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.*